

A. Materiál:

Materiál č.

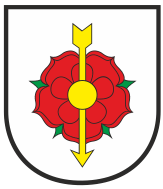
25

Bod rokovania	Verejná osobná doprava rok 2019 a dopravná obsluha od r. 2020
Dátum rokovania MsZ	26.6.2019
Predložené členom MsZ	19.6.2019
Predkladateľ	Ing. Ján Bednárík 2.zástupca primátora
Spravodajca	Ing. Tomáš Mišovič Odborný garant pre oblasť dopravy
Na základe	
Prizvaný	
Stanovisko komisií, MsR	Komisia pre územné plánovanie, výstavbu, dopravu a životné prostredie zo dňa2019;; Komisia pre financie, majetok mesta a podnikateľské prostredie zo dňa.....2019;; MsR odporúča materiál schváliť v predloženom znení
Zoznam príloh	List od spoločnosti Ariva – Kalkulácia predpokladanej výšky straty v MAD pre rok 2019.

B. Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Ružomberku:

- I. **schvaľuje** zvýšenie rozpočtu na zabezpečenie výkonov vo verejnom záujme mestskej hromadnej dopravy o 45.000, - EUR pre rok 2019.
- II. **schvaľuje** zmenu rozpočtu v sume 35.000, - EUR na zabezpečenie odborných expertných služieb v súvislosti s verejnou osobnou dopravou od roku 2020.
- III. **berie na vedomie** informatívnu správu o príprave podkladov k novej verejnej súťaži a Zmluve o zabezpečení dopravy.

C. Dôvodová správa

A. Zmena rozpočtu náhrada straty na zabezpečenie MAD na rok 2019

Mestu Ružomberok bolo v súlade so Zmluvou o spolupráci na zabezpečenie verejnej osobnej dopravy a zákonom o cestnej doprave 56/2012 § 11, § 21 a §22 doručená výška predpokladanej straty na rok 2019. Na základe vyhodnoteného roku 2018, vývoja cien pohonných látok, zmien v zákonníku práce a sociálnom zabezpečení zamestnancov a rokovania odborových zväzov, sa dá považovať časť návrhu predpokladanej straty za objektívne oprávnenú.

Prvá objektívna skutočnosť sú ekonomicky oprávnené náklady na pohonné látky súvisiace s výkonom vo verejnom záujme. V roku 2018 boli na tento účel vynaložené finančné prostriedky vo výške 165.000, - EUR. Nárast priemernej ceny motorovej nafty predstavuje za obdobie roku 2018 a časti roku 2019 približne 6 %. Zohľadnenie tohto nárastu sa považuje za ekonomicky oprávnený náklad. Toto zvýšenie z predložených podkladov Dopravcu a po preskúmaní okolností predstavuje navyše sumu **10.000, - EUR** na rok 2019.

Druhá objektívna skutočnosť sú ekonomicky oprávnené náklady na mzdové zabezpečenie zamestnancov. Od začiatku roka 2019 došlo k zvýšeniu minimálnej mzdy, príplatkov k práci a zavedeniu nových sociálnych výhod zamestnancov. Rokovaním odborových organizácií a záujmových združení došlo k dohode na zvýšení plátov zamestnancov o ďalších 8 %. Toto zvýšenie z predložených podkladov Dopravcu a preskúmaní ekonomických okolností predstavuje navyše sumu **23.000, - EUR** na rok 2019.

Tretia objektívna skutočnosť sú ekonomicky oprávnené náklady na správnu a prevádzkovú réžiu Dopravcu. V roku 2019 uplynie platnosť vydaných dopravných licencií, rovnako tak skončí aj platnosť cestovných poriadkov. V tejto súvislosti je kalkulované zvýšenie správnej réžie vo výške **5.500, - EUR** na rok 2019 čo sa považuje za ekonomicky oprávnený náklad.

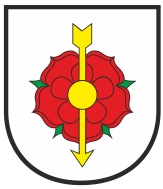
Štvrtá objektívna skutočnosť je zastaranosť vozového parku nasadzovaného na výkony vo verejnom záujme. Tento stav sa rieši náhradnými vozidlami a väčšou údržbou vozového parku. Po preskúmaní okolností súvisiace s nákladmi na údržbu, opravy a iných nákladov na udržiavanie prevádzky schopností nasadených vozidiel je ekonomicky oprávnených najviac **6.500, - EUR** na rok 2019.

Spolu sa jedná o zvýšenie rozpočtu na zabezpečenie výkonov vo verejnom záujme mestskej hromadnej dopravy vo výške **45.000, - EUR** slovom štyridsaťpäťtisíc eur na rok 2019. Celková schválená suma na náhradu straty sa tak zvýši na ma sumu 370 tis. EUR

B. Zmena rozpočtu na príprava podkladov k novej verejnej súťaži a Zmluve o zabezpečení mestskej hromadnej dopravy.

Mestu Ružomberok na základe zákona o cestnej doprave 56/2012 § 18, 19 a § 20 a 21 ako Objednávateľovi dopravných služieb vo verejnom záujme na zabezpečenie dopravnej obsluhy mesta končí uzatvorená príslušná Zmluva s Dopravcom dňa 31.12.2019. Rovnako v tento deň končí aj platnosť vydaných dopravných licencií podľa tohto istého zákona. Prílohu dopravných licencií je aj stanovený cestovný poriadok.

Na základe týchto skutočností čaká mesto kľúčové obdobie, v ktorom stanoví dopravnú obsluhu, tarifné podmienky, dopravné podmienky a prevádzkové podmienky do nového zmluvného obdobia uzatvoreného na 10 rokov. Verejná súťaž a Zmluva o dopravných výkonov vo verejnom záujme sa

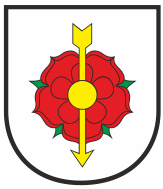

bude realizovať a uzatvárať na základe smernice ES 1370/2007 a zákona o cestnej doprave 56/2012 a príslušných vyhlášok. Najdôležitejšie povinnosti, ktoré nás v nasledujúcom období čakajú je nastaviť dopravnú obsluhu, tarifný systém a definovať podmienky vozového parku. Naším cieľom by malo byť zameranie sa na ponúknutie atraktívnej dopravy tak aby boli vytvorené podmienky na rast počtu prepravených cestujúcich, zvýšenie tržieb a zlepšenie prehľadnosti a riadenie dopravy v meste. Ďalšou dôležitou úlohou je príprava zmluvných podkladov a príloh potrebných na definovanie podmienok verejnej súťaže na Dopravcu. Následne bude prebiehať samotná špecifická verejná súťaž a podpis zmluvy s vybraným dopravcom.

K tomuto je potrebné zabezpečiť odborné externé služby:

1. Návrh novej dopravnej obsluhy od roku 2020, spracovanie ekonomickej analýzy a porovnanie stávajúcej a novo navrhutej dopravnej obsluhy. Predpokladaná suma je cca **14.000, - EUR**. Táto služba obsahuje
 - Analýzu a meranie intenzity prepravných tokov v lokalitách mesta Ružomberok,
 - Vyhodnotenie ekonomiky tarifných miest (zástavky),
 - Príprava nových tarifných podmienok a nákupu cestovného
 - Návrh dopravných liniek s vyhodnotením času jazdy, času nástupu a výstupu z vozidla.
 - Vyhodnotenie počtu najazdených ročných kilometrov, definovanie ročného nájazdu na vozidlo MHD.
 - Príprava jazdného taktu a cestovných poriadkov
 - Predbežný dopravný plán obehov vozidiel MHD
2. Zabezpečenie prípravy súťažných podkladov a vypracovanie Zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme vrátane potrebných príloh. Predpokladaná suma je cca **14.000, - EUR**. Táto služba obsahuje.
 - Opis predmetu zákazky
 - Zmluvu o výkonoch vo verejnom záujme MHD
 - Príloha k zmluve dopravné linky a cestovný poriadok
 - technické podmienky nasadených vozidiel
 - vzorec a tabuľka vyúčtovanie ekonomicky oprávnených nákladov
 - výkaz dopravných výkonov
 - definície pojmov
 - tarifné podmienky a sadzby cestovného
 - zoznam tarifných miest
3. Zabezpečenie priebehu verejnej súťaže, vypracovanie podmienok a ich implementácia do praxe. Predpokladaná suma je cca **7.000, - EUR**. Táto položka obsahuje.
 - sumarizácia súťažných podkladov
 - vyhlásenie verejného obstarávania, odpovede na otázky uchádzačov
 - analýza k vyhodnoteniu ponúk
 - technické rokovania pred podpisom zmluvy a podpis zmluvy
 - príprava podkladov na zverejnenie v CRZ.

Spolu suma potrebná na prípravu všetkých podkladov na nové Zmluvné obdobie verejnej dopravy je **35.000, - EUR**. Uvedené sumy vychádzajú z predbežných ponúk a konzultácií s príslušnými odbornými spoločnosťami. Táto suma je potrebná na odbornú prípravu dopravnej obsluhy, zmluvy s dopravcom a podmienok realizácie dopravy, ktorá sa bude realizovať v nasledovnom období.

C. Informatívna správa o príprave podkladov k novej verejnej súťaži a Zmluve o zabezpečení dopravy.

Na konci roka 2019 uplynie platnosť uzatvorenej Zmluvy o dopravných výkonoch vo verejnom záujme. Rovnako tak uplynie aj doba, na ktorú sú vydané potrebné dopravné licencie. V rámci vydaných dopravných licencií z minulosti boli určené trasy liniek a ich obslužnosť stanovená cestovným poriadkom. Povinnosť mesta zabezpečiť dopravnú obsluhu a hradiť jej prípadnú stratu vyplýva zo zákona o cestnej doprave. Vznik straty sa v zákone predpokladá nakoľko je potrebné zabezpečiť komplexnú dopravnú obsluhu aj ekonomicky nerentabilných lokalít.

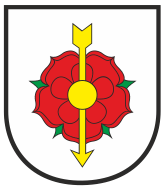
Z minulých výkazov a cestovných poriadkov môžeme skonštatovať nasledovný stav:

- a) Zaznamenávame trvalý pokles cestujúcich, čo je pri plne platiacich veľmi výrazné. Najviac sa to prejavuje v poklese vybraných tržieb. Priamy následok je zvyšovanie potreby dopĺňania straty bez toho aby sme dostávali niečo navyš. Čo je horšie dokonca v súlade so zákonom platíme viac za rovnakú dopravnú obslužnosť. Najdôležitejší parameter efektívnosti verejnej dopravy v meste je výnos tržieb na jeden kilometer. Toto číslo klesá z 0,85 euro centa na km až po súčasných 0,71 euro centa na kilometer.
- b) Ekonomicky oprávnené náklady vstupujúce do poskytovanej služby z roka na rok objektívne stúpajú. Mzdové náklady budú pod vplyvom zmien v zákonníku práce a sociálnom zabezpečení zamestnancov narastať neustále. Mzdový náklad na jeden vykonaný kilometer predstavuje cenu cca 0,55 EUR/km.
- c) Náklady na prevádzku a údržbu sú rovnako pod tlakom zvyšovania nákladov na ľudskú prácu a zvyšovania cien vstupných materiálov. Ročný nárast PHM je zhruba na úrovni 6 %, náklady na údržbu a odpisy vozového parku na základe jeho zastaranosti sú vysoké a neponúkajú zodpovedajúci štandard.
- d) Nastavené cestovné poriadky a trasy liniek nie sú pre väčšinu potencionálnych cestujúcich atraktívne a na cestu do mesta využívajú individuálnu motorovú dopravu. Cesta do mesta trvá dlho viac ako 30 minút a sú oblasti kedy to je takmer 50 minút. Nastupovanie do mestského autobusu trvá v špičkách viac ako 6 minút.

Jedinou možnosťou ak sa vysporiadať s takýmto stavom verejnej dopravy je jej zatraktívnenie a doplnenie potrebnej obslužnosti. Naším prvoradým cieľom je ponúknuť zmysluplnú verejnú dopravu, ktorá bude mať zmysle skutočnej verejnej služby. Potom sa nám podarí zastaviť negatívne trendy, zvýši sa podiel tržieb čo nám umožní platiť spravodlivú ekonomicky oprávnenú cenu za službu.

Keď vychádzame zo zhrnutia aktuálneho stavu je pred nami úloha pripraviť novú dopravnú obsluhu, nastaviť podmienky jej plnenia a stanoviť nové štandardy nasadených vozidiel. Táto úloha je kľúčová aj z pohľadu plánov ministerstva dopravy zaviesť **národnú dopravnú autoritu** a schváliť novú vyhlášku k zákonu o cestnej doprave, ktorá definuje štandardy plánu dopravnej obslužnosti tzv. PDO. Kľúčové parametre navrhovanej nového plánu dopravnej obsluhy:

- I. Doba na ktorú bude zmluva uzatvorená je 10 rokov od 1.1.2020 do 31.12.2029
- II. Rozdelenie dlhých a neefektívnych liniek na kratšie, nový počet liniek 8 a 9. Dojazd do hlavných cieľových staníc max 20 minút.
- III. Objednávaný výkon ročných kilometrov 540 tis. km. Predstavuje zvýšenie o cca 25 tis. kilometrov. Prístavné kilometre na úrovni do 1 %.
- IV. Nasadenie 9 kusov nových ekologických prostriedkov verejnej dopravy spĺňajúce najprísnejšie ekologické normy. Vozidlá budú nízko podlažné v štandardnej dĺžka 12,5 m,

neskracované. Dostatok miesta pre ŤZP a rodiny s deťmi. Veľká šírka nástupných dverí cca 1,2 m.

- V. Efektívne nastavená doba ekonomickej využiteľnosti vozového parku po celú dĺžku trvania zmluvy.
- VI. Nový tarifný systém prinesie výrazne lepší komfort cestovania. Odbudne kupovanie cestovných lístkov u vodiča. Nastupovanie bude prebiehať cez všetky dostupné dvere vozidla. Predajný systém bude vo vozidle pri každých dverách plno automatický. Tarifný systém bude fungovať cez mobilnú aplikáciu a umožní vybudovanie informačného systému. Nové dopravné karty pripravené na celoštátnu integráciu dopravy.
- VII. Riziká za tržby budú rozdelené medzi mesto a dopravcu. Tržby budú príjmom dopravcu. Na kontrolu a efektívne riadenie dopravy mestom bude zavedená online dopravná kancelária na MsU, ktorá bude obsahovať všetky dáta (počet cestujúcich, platby, časy a polohu vozidiel).
- VIII. Ceny PHM sa budú porovnávať a upravovať. Mzdové náklady budú valorizované. Náklady na vozový park budú stanovené fixne. Cieľom je dosiahnuť čo najväčšiu predvídateľnosť ceny vykonanej služby.
- IX. Pripravíme potrebný plán na investovanie do dopravnej infraštruktúry v podobe zastávok, prístreškov a nástupíšť.
- X. Zmluva bude obsahovať prísne prevádzkové a dopravné štandardy, controlling, presnú špecifikáciu sankcií.

Harmonogram nasledovných krokov predpokladáme nasledovný:

Príprava súťažných podkladov na vyhlásenie verejnej súťaže na zabezpečenie Mestskej hromadnej prepravy T: do 31.08.2019

Príprava Zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme MHD a potrebných príloh, výkazov, vzorcov vyúčtovania a tarifných podmienok. T: do 31.08.19

Definovanie presnej potreby objednaných kilometrov, požiadavky na vozový park a kompletný tarifný systém T: do 31.08.2019

Predstavenie nového návrhu dopravnej obsluhy s technickými podmienkami a analýzou Súčasného stavu a Nového návrhu. T: do 06.09.2019

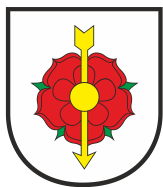
Rokovania so zástupcami MsZ k novému plánu dopravnej obsluhy mesta a odsúhlasenie Dopravnej obsluhy ako koncepčného dokumentu MsZ. T: od 06.09. do 30.09.2019

Vyhlásenie VO k zabezpečeniu MHD – nie je nutné mať úplne definitívnu podobu obsluhy nakoľko je to prílohou č.1 potrebnou až k podpisu Zmluvy a licenciám T: od 15.09.2019

Vydanie dopravných licencií podľa MsZ schválenej dopravnej obsluhy T: do 31.12.2019

Podpis zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme MHD podľa zákona o cestnej doprave 56/2012 a smernice ES 1370/2007 T: do 20.12.2019

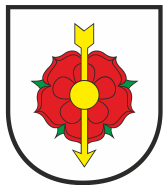
Predpoklad nasadzovania nových vozidiel MHD je podľa výsledkov VO, požadovaný plán nasadzovania je T: od JAN 2020 do JÚN 2020

Kľúčová bude vypracovaná analýza porovnania aktuálneho dopravného systému a obsluhy a novo navrhnutého. Porovnanie bude vyhodnocovať čas jazdy, rýchlosť nástupu a výstupu, kvalitu vozového parku a tarifného systému, plán tržieb a ekonomicky oprávnených nákladov.

SWOT analýza plánu na zavedenie novej dopravnej obsluhy:

		POMOCNÉ	ŠKODLIVÉ
		dosiahnutie cieľa	dosiahnutie cieľa
Vnútrotný pôvod (atribúty organizácie)		SILNÉ STRÁNKY (S - STRENGTHS)	SLABÉ STRÁNKY (W - WEAKNESSES)
	1	zrýchlenie dopravy na všetkých trasách	1 dočasné nedodržanie nových cestovných poriadkov - pri zavedení
	2	úspora počtu autobusov na väčší rozsah dopravy	2 dočasné meškaniá autobusových spojov - pri zavedení
	3	úspora nákladov	3 zvyk šoférov kadiaľ majú jazdiť
	4	zefektívnenie prevádzky a tím ušetrí náklady	4
	5	Splnenie podmienok pripravovanej novej vyhlášky k zákonu 56/2012	5
	6	nový tarifný a informačný systém prevádzky	6
	7	zrýchlenie nastupovania do vozidla	7
	8		8
	9		9
	10		10
	11		11
	12		12
Vonkajší pôvod (atribúty prostredia)		PRÍLEŽITOSTI (O - OPPORTUNITIES)	HROZBY (T - THREATS)
	1	výrazné zlepšenie dopravnej obslužnosti mesta	1 v minimálnej miere meškaniá dojazdu ľudí za povinnosťami
	2	zjednodušenie vedenia liniek v meste, lepšia prehľadnosť	2 krátkodobá nespokojnosť cestujúcich
	3	zjednodušenia cestovných poriadkov, lepšia zapamätateľnosť	3 potreba prestupov v centre mesta
	4	za ušetrené financie rozšírenie dopravnej obsluhy	4 ľuďom nepôjdu spoje v trasách, na ktoré boli zvyknutý
	5	získanie nových cestujúcich v dlhodobom horizonte	5 dočasná hrozba zníženia tržieb
	6	Propagovať verejnú dopravu ako kvalitnú službu verejnosti	6
	7		7
	8		8

Mesto Ružomberok

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V RUŽOMBERKU

	9		9
	10		10
	11		11
	12		12

Ciele pri zavádzaní nového PDO:

- Zjednodušenie cestovania pre obyvateľov a návštevníkov mesta - možnosť cestovania na jednotný cestovný doklad (dopravná karta) autobusom a vlakom.
- Nastavenie prestupných bodov a časov k prímestskej, diaľkovej a železničnej preprave. Následné zjednodušenie celého dopravného systému a zabezpečenie prestupných väzieb.
- Prehľadný a moderný mestský tarifný systém cestovného a zodpovedajúce zmluvné prepravné podmienky pre mesto.
- Efektívnejšie využitie verejných prostriedkov do zlepšenia dopravnej obsluhy celého mesta.
- Nastavenie komplexného ekonomického systému kontroly verejných financií vydávaných na zmluvne zabezpečovanie dopravnej obslužnosti na základe zriadenia online dopravnej kancelárie.
- Zvýšenie počtu prepravených cestujúcich vo verejnej doprave.
- Príprava a proces výberového konania na autobusového dopravcu v meste.
- Inovácia technického vybavenia a technologických procesov (nový a moderný vozový park, tarifné odbavovacie systémy, dispečing, aplikácie a informačný systém).
- Koncepcné dlhodobé návrhy na modernizáciu infraštruktúry súvisiacej s verejnou dopravou
- Príprava na plnenie základných princípov IDS žilinského kraja na základe spracovávaného plánu trvalo udržateľnej mobility (PUM)